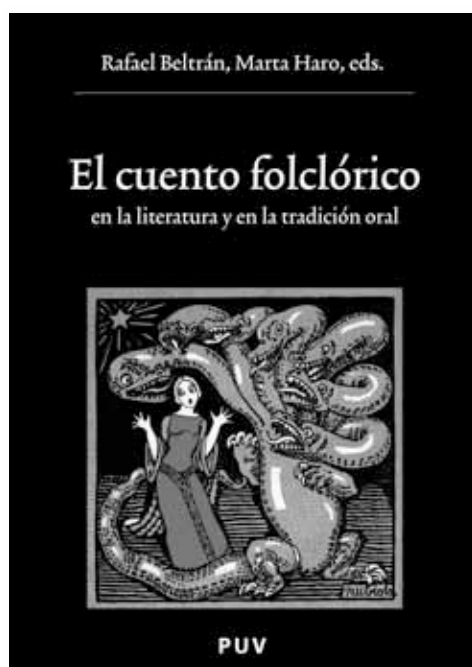

Un gènere literari inexhaustible

Les narracions populars de tradició oral són un dels vehicles expressius més antics i més difosos en totes les cultures del planeta. El present volum acull un aplec d'articles que s'apropen a estes narracions folklòriques des de diverses perspectives i disciplines.

*EL CUENTO FOLCLÓRICO EN LA LITERATURA
Y EN LA TRADICIÓN ORAL*

RAFAEL BELTRÁN, MARTA HARO (EDS.)

309 PÁGINES

*PUBLICACIONES DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA,
VALÈNCIA, 2006*

Una significativa part del volum, dedicat a la memòria del folklorista Julio Camarena, examina el territori limítrof entre tradició oral i literatura, i el paper de pont entre ambdós àmbits que el conte realitza: José Luis Agúndez hi fa un minuciós escrutini de la pervivència dels arguments populars en els textos literaris d'alguns autors dels segles XIX i XX; Rafael Beltrán rastreja els models folklòrics ocults en l'episodi de Felip i Ricomana del *Tirant lo Blanch*; François Delpeth abunda en una inspecció similar al si d'*El Diablo Cojuelo*, de Vélez de Guevara; José Fradejas segueix la pista d'un refrany medieval —«le quitay de la horca como puta»— a través dels segles i dels gèneres, des de *La Celestina* al cinema contemporani, i Isabel Cardigos estudia un bon grapat de contes protagonitzats per dones silencioses a partir d'un corpus de llegendes de la tradició escrita medieval europea i de la tradició oral moderna.

Un segon grup d'articles se centra en l'anàlisi detallada d'algun argument en particular i la seua difusió geogràfica: María Jesús Alcarra escull «El pan comido» per al seu rigorós estudi i Josep Maria Pujol fa el mateix amb «L'ocellet es fa fer un vestit nou».

La part, però, més interessant per al lector no especialista la constituïx un

darrer aplec d'estudis que reflexionen sobre l'arquitectura interior dels contes, la seua transmissió col·lectiva i el complex paper que el recopilador exercix dins de la maquinària folklòrica. José Manuel Pedrosa fa una interessantíssima especulació sobre el sistema lògic que governa els contes populars a partir de l'estudi de l'ús del silenci com a element simbòlic —una recerca que el fa derivar cap a altres elements argumentals íntimament relacionats: la veu, el poder, el doble i la mort. Carlos González apunta algunes suggeridores consideracions ètiques en relació amb el treball de camp de les investigacions folklòriques. I, finalment, Jesús Suárez incidix en la figura del narrador com a gestor de la frontera que separa la realitat de la ficció en els contes populars tot tancant una miscel·lània que aporta noves llums per a la comprensió d'un gènere literari certament inexhaurible.

Josep Vicent Frechina

